

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-59 (Devralma)
Karar Sayısı : 19-35/527-217
Karar Tarihi : 11.10.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Adem BİRCAN (Başkan V.),
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Mehmet Mete BAŞBUĞ, Emine HARMANKAYA,
Esmâ AKSU, Alican ŞENTÜRK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN :- La Caisse Nationale de Réassurance Mutuelle Agricole Groupama
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. O. Onur ÖZGÜMÜŞ, Av. A. Göktaş SELVİTOPU
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** La Caisse des Dépôts et Consignations ve La Caisse Nationale de Réassurance Mutuelle Agricole Groupama tarafından Predica Prévoyance Dialogue du Crédit Agricole ve Omnes Capital SAS'ın ortak kontrol ettiği Predica Energies Durables SAS üzerinde hisselerin bir kısmının devralınması yoluyla ortak kontrol kurulması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.09.2019 tarih, 6191 sayılı ile intikal eden ve eksiklikleri 04.10.2019 tarih, 6684 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 08.10.2019 tarihli, 2019-1-59/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) İlgili başvuruda; La Caisse des Dépôts et Consignations (CDC) ve La Caisse Nationale de Réassurance Mutuelle Agricole Groupama (GROUPAMA) tarafından hâlihazırda Predica Prévoyance Dialogue du Crédit Agricole (PREDICA) ve Omnes Capital SAS'ın (OMNES) ortak kontrol ettiği Predica Energies Durables SAS (PED) üzerinde hisselerin bir kısmının devralınması yoluyla ortak kontrol kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında bir ortak girişim işleminin; i) ortak kontrolün bulunması, ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması unsurları açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (6) Hâlihazırda PED'in hisselerinin % (.....)'si PREDICA ve % (.....)'i OMNES'e ait olup PED, PREDICA ve OMNES tarafından ortak kontrol edilmektedir. İşlemlerle birlikte CDC ve GROUPAMA, PREDICA'dan PED'in hisselerine ayrılmış sermayesinin ve oy haklarının sırasıyla % (.....) ve % (.....)'ini devralacaktır ve PREDICA yaklaşık % (.....), CDC % (.....), GROUPAMA % (.....) ve OMNES sınırlı miktarda PED'in hisselerine sahip olacaktır. Ayrıca CDC ve GROUPAMA, PREDICA ile aynı şekilde, Fransa'daki yenilenebilir enerji sektöründeki yatırım projelerini devam ettirebilmesi adına PED'e

sermaye sağladıkları ölçüde, PED'in faaliyetlerinin devamlılığı için önemli yatırımcılar olarak hareket edeceklerdir. İşlemin tamamlanmasından sonra, PED'in yönetimini Başkan ve Stratejik Komite oluşturacaktır. Ön Protokol uyarınca, Stratejik Komite birden çok üyeden oluşacak ve üyelerin çoğunluğunu PED'in hisselerinin de çoğunluğunu (%(.....)) elinde bulunduran PREDICA atayacaktır. Stratejik Komite'nin diğer üyeleri CDC ve GROUPAMA tarafından PED'de sahip oldukları hisseler oranında atanacaktır. Stratejik Komite, PREDICA tarafından atanan üyeler arasından bir Başkan atayacak, bu karar Stratejik Komite'nin basit çoğunluğunun onayı alındıktan sonra alınacaktır. Stratejik Komite, PED'in faaliyetleri ile alakalı önemli hususlarda karar alacaktır¹. Stratejik Komite'nin üyeleri olarak PREDICA, CDC ve GROUPAMA, Mevcut Yatırım Politikası'nın² onaylanmasında belirleyici etki kullanma imkânına sahip olacaktır. Mevcut Yatırım Politikası oybirliği ile onaylanmak zorundadır. CDC ve GROUPAMA'nın her ikisi de Stratejik Komite'nin yetki alanına giren (örneğin mevcut yatırım politikasının benimsenmesi, esneklik tutarının kapsamının belirlenmesine dair kararların onaylanması ve diğer projeler hakkındaki kararların onaylanması) çeşitli kararların benimsenmesi bakımından çeşitli veto haklarına sahip olacaklardır. Bu veto hakları PED'in yenilenebilir enerji sektörüne yatırım yapmaktan ibaret olan faaliyetlerine ilişkin olarak belirleyicidir. Tarafların Mevcut Yatırım Politikası'nın içeriği hakkında anlaşamaması durumunda Ön Protokol tarafından bir kilitlenme prosedürü uygulanmaktadır. OMNES'e ilişkin olarak ise, işlemin tamamlanmasından sonra da OMNES, PED'in Başkanı olarak konumunu koruyacaktır. Ek olarak OMNES, PED'in yatırım projelerinin araştırılması, belirlenmesi ve değerlendirilmesi gibi yatırım politikalarına müdahale ederek ve gerçekleştirilen yatırımları takip ederek PED'in operasyonel görevlerinde rol almaya devam edecektir. Bu nedenlerle OMNES'in planlanan işlemin tamamlanmasından sonra da PED üzerindeki ortak kontrole sahip olmaya devam edeceği değerlendirilmektedir. Tüm bu nedenlerden, işlemin tamamlanmasından sonra PED'in PREDICA, OMNES, CDC ve GROUPAMA tarafından ortak kontrol edileceği sonucuna varılmıştır.

- (7) Diğer yandan "bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıma" kriteri ile ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olup olmadığının tespiti amaçlanmaktadır. PED hâlihazırda tam işlevsel bir ortak girişim olup, işlem sonrasında da varlığını bu şekilde sürdürmeye devam edecektir. PED, elektrik sektöründe faaliyet gösteren tam işlevsel ve PREDICA tarafından kontrol edilen şirketler olan Futures Energies Investissements Holding (FEIH), Futures Energies Investissements Holding 2 (FEIH2) (Birlikte FEIH Ekonomik Birimleri)³ tarafından kontrol edilen özel amaçlı şirketler tarafından işletilen birçok yenilenebilir enerji santraline sahiptir. Nitekim, PED'in yenilenebilir varlıkları, temel olarak, finansal kuruluşlardan piyasa koşulları altında doğrudan edinilen uzun vadeli krediler ile finanse edilmektedir. PED'in yenilenebilir varlıklarının (FEIH Ekonomik Birimleri) faaliyetinin yalnızca sınırlı bir kısmı ana şirketleri tarafından genellikle öz sermaye yatırımı ve/veya hissedar kredisi şeklinde finanse edilmektedir. Görüldüğü

¹ Söz konusu faaliyetler Fransa'da yer alan varlıklara FEIH Ekonomik Birimleri aracılığıyla yatırım yapılması ve neticesinde FEIH Ekonomik Birimleri tarafından kontrol edilen SPV'ler tarafından işletilecek olan yenilenebilir enerji üretimi sektöründe yeni projeler yaratılmasıdır.

² Mevcut Yatırım Politikası'nın amacı, PED'in yatırım yapacağı projeleri belirlemektir.

³ FEIH (%(.....)) ve FEIH 2'nin (%(.....)) hisselerine ayrılmış sermayesinin ve oy haklarının geri kalanı; gaz, elektrik, enerji hizmetleri alanlarında faaliyet gösteren bir endüstri şirketi olan Engie S. A.'ya (ENGIE) aittir. FEIH Ekonomik Birimleri'nden her biri ENGIE, PREDICA ve OMNES tarafından ortak kontrol edilmektedir.

üzere PED, ticari faaliyetlerini piyasada bağımsız olarak yürütmek için yeterli mali kaynağa sahip bulunmaktadır. PED'in ayrıca yenilenebilir varlıklarının pazardaki faaliyetleri ana şirketleri ile sınırlı kalmayıp Electricité de France'a (EDF) ve üçüncü kişilere de satış yapılmaktadır. Son olarak, PED'in yenilenebilir varlıkları hâlihazırda Fransa'da elektriğin üretimi ve toptan satışı pazarında kalıcı olarak faaliyet göstermektedir ve işlem sonrasında da bu pazarda faaliyet göstermeye devam edecektir. Ayrıca Avrupa Komisyonu (Komisyon) tarafından muhtelif kararlarda kabul edildiği üzere⁴, PED'in Fransa'da elektriğin üretimi ve toptan satışı pazarında faaliyet gösteren kıyı rüzgâr santralleri ve fotovoltaik santralleri, bağımsız bir ekonomik birimin tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getiren tam işlevsel nitelikte teşebbüslerdir. Komisyonun söz konusu kararlarından beri PED'in ve dolayısıyla FEIH Ekonomik Birimleri'nin tam işlevselliği hususunun hâlihazırda farklı bir şekilde değerlendirilmesini gerektirecek herhangi bir değişiklik olmamıştır. Bu çerçevede, kurulacak ortak girişim tam işlevsel, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olmaya devam edecektir.

- (8) Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır. Tarafların ciroları 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ciro eşiklerini aştığından, işlem izne tabidir.
- (9) Ana şirketlerden CDC, hükümetten bağımsız özel bir kamu kuruluşudur. Bankacılık sektöründeki, tasarruf fonlarının yönetimi ve merkezileştirilmesindeki yerel ve bölgesel gelişim alanında ve emeklilik sektöründeki hizmetler dâhil olmak üzere kamu hizmetleri ve kamu yararı hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. CDC iştirakleri aracılığıyla ayrıca aşağıdaki alanlarda faaliyet göstermektedir:
- Emlak
 - Bölgesel Hizmetler: Toplu taşıma, altyapı mühendisliği, başta kayak merkezleri ve lunaparkların işletilmesi olmak üzere eğlence aktiviteleri, postacılık ve finans hizmetleri ile ağ iletimi ve elektriğin iletimi.
 - Çevre: Orman idaresi, bireysel ve kurumsal yatırımcılar için değerlendirme ve yatırım ve yönetim hizmetleri, kırsal ve deniz yaşam alanlarının rehabilite edilmesi ve gereksinimlerinin karşılanması için uzun vade girişimlerin desteklenmesi.
 - Sermaye Yatırımları: Kamu yatırımları, sermaye yatırımlarının geliştirilmesi ve borçlanarak satın alımlar.
- (10) CDC, altı yabancı iştiraki ve üç Türk iştiraki aracılığıyla Türkiye'de faaliyet göstermektedir. CDC Türkiye'de yabancı iştirakleri aracılığıyla kayak ve park faaliyetlerine yönelik hizmetler, yol, demiryolu, su, hava, mühendislik hizmetleri, yarı iletken entegre devreler ile münferit elemanların tasarlanması, geliştirilmesi, üretilmesi ve pazarlanması, düzenli konteyner hat taşımacılığı, konteyner terminal hizmetleri ve daha küçük çapta navlun komisyonculuğu hizmetleri, elektrik hatlarının idaresi için güvenlik ekipmanlarının üretimi ve dağıtımı, posta, paket ve basım, ayrıca doğrudan

⁴ Komisyonun 19.03.2014 tarihli COMP/M.7139 - GDF SUEZ / OMNES CAPITAL / PREDICA PREVOYANCE/ FEIH kararı; Komisyonun 05.12.2016 tarihli COMP/M.8289 - ENGIE / OMNES CAPITAL / PREDICA / MAIA EOLIS kararı; Komisyonun 10.04.2017 tarihli COMP/M.8413 - ENGIE / OMNES CAPITAL / PREDICA / ENGIE PV BESSE / ENGIE PV SANGUINET kararı; Komisyonun 07.12.2017 tarihli COMP/M.8700 - ENGIE / OMNES CAPITAL / PREDICA PREVOYANCE / TARGET kararı; Komisyonun 05.12.2018 tarihli COMP/M.9181 - ENGIE / PREDICA PREVOYANCE DIALOGUE DU CREDIT AGRICOLE / OMNES CAPITAL / EQUINOX VIIIA kararı; Komisyonun 05.12.2018 tarihli COMP/M.9184 - ENGIE / PREDICA PREVOYANCE DIALOGUE DU CREDIT AGRICOLE / OMNES CAPITAL / 4 WIND FARMS kararı.

pazarlama, lojistik, yaşlılar için kişisel hizmetler ve çözümler, çok yüksek voltaj alanında eğitim ve yetenek transfer hizmetleri, münferit odun ısıtma sistemleri ve çözümleri faaliyetleri ile iştirak etmektedir. CDC, ek olarak Türk iştirakleri aracılığıyla Türkiye’de Gebze ile İzmir arasındaki otoyolun işletilmesi ve bakımı, İstanbul Boğazı’ndaki üçüncü köprünün işletilmesi ve bakımı, Avrasya tüp tünelinin işletilmesi ve bakımı alanında faaliyet göstermektedir.

- (11) GROUPAMA Grubu ise yerel karşılıklı sigorta şirketleri, bölgesel karşılıklı sigorta şirketleri ve ulusal seviyede Groupama Assurances Mutuelles’ten oluşmaktadır. GROUPAMA, temel olarak sigorta sektöründe (gayrimenkul, mali sorumluluk, hayat ve sağlık sigortası), mali faaliyetlerde (varlık yönetimi ve gayrimenkul hizmetleri) ve daha kısıtlı olarak bankacılık sektöründe faaliyet göstermektedir. GROUPAMA’nın enerji sektöründe herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. GROUPAMA Türkiye’de esas olarak mal ve zarar sigortası ve kısıtlı olarak da hayat ve sağlık sigortası olmak üzere bir sigorta sağlayıcısı olarak faaliyet göstermektedir. GROUPAMA’nın Türkiye’de kurulu Groupama Hayat A.Ş., Groupama Investment Bosphorus Holding A.Ş. ve Groupama Sigorta A.Ş. unvanlı üç adet iştiraki bulunmaktadır. GROUPAMA, (.....) kişiden oluşan bir yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir. GROUPAMA Türkiye’de esas olarak mal ve zarar sigortası olmak üzere bir sigorta sağlayıcısı olarak faaliyet göstermektedir.
- (12) Fransız kanunlarına göre kurulmuş halka açık bir şirket olan PREDICA, bir hayat ve sağlık sigortası şirkettir ve Groupe Crédit Agricole’ün (GCA) dolaylı olarak tamamına sahip olduğu bir iştirakidir. GCA, esasen bankacılık ve sigorta sektöründe faaliyet gösteren ve bireysel bankacılık, kurumsal bankacılık, yatırım bankacılığı, özel bankacılık, varlık yönetimi ve portföy yönetimi hizmeti sunan bir finansal kooperatif kuruluşudur. GCA’nın PREDICA haricinde elektrik sektöründe faaliyet gösteren bir iştiraki bulunmamaktadır. GCA’nın Türkiye’ye ilişkin herhangi bir faaliyeti bulunmayıp Türkiye’den ciro elde etmemektedir. Ayrıca Türkiye’de herhangi bir iştiraki veya bağlı şirketi de mevcut değildir. PREDICA ise, elektrik sektöründe faaliyet gösteren şirketler dâhil olmak üzere, çoğunlukla Fransa’da faaliyet gösteren şirketlere finansal yatırım operasyonları da gerçekleştirmektedir. PREDICA tarafından kontrol edilen ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren şirketler, FEIH, FEIH2, Quadrica ve Eurowatt Energie’dir. Bu şirketler Fransa’da kurulu birer holding şirketi olup yenilenebilir enerji alanında enerji santralleri sahibi proje şirketlerinde çoğunluk hisselerine sahiptir. İlgili şirketler yalnızca Fransa’dan ciro elde etmektedir. PREDICA ve GCA’nın Türkiye’ye ilişkin herhangi bir faaliyeti ve cirosu bulunmamaktadır. Ek olarak Türkiye’de kurulu iştirakleri veya bağlı şirketleri de mevcut değildir.
- (13) Ortak girişimin taraflarından, merkezi Fransa’da bulunan bağımsız bir portföy yönetim şirketi olan OMNES, Mart 2012 tarihine kadar GCA’nın bir iştiraki konumunda iken halihazırda sırasıyla %(.....) ve %(.....) payları bulunan Blue Duck, S.A.S. ile Rock Holding, S.A.S.’nin bazı çalışanları tarafından kontrol edilen bir şirkettir. OMNES, gelişim sermayesi, risk sermayesi, altyapı, yenilenebilir enerji ve ortak yatırımlar vb. özel sermayenin çeşitli segmentlerinde faaliyet göstermektedir. OMNES, elektrik üretimi sektöründe doğrudan faaliyet gösteren şirketlerde kontrol hakkı veren hisselerine sahiptir. OMNES’in Türkiye’de herhangi bir iştiraki bulunmamaktadır, kendisinin ve iştiraklerinin Türkiye’de herhangi bir faaliyeti ve cirosu yoktur.
- (14) Devre konu ortak girişim olan, merkezi Paris’te bulunan PED, özellikle Fransa’daki her türden kıyı platformları (rüzgar santrali ve/veya fotovoltaik tesisler) olmak üzere yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteren Fransız kanunlarına göre kurulmuş olan bir şirkettir. Daha önce de belirtildiği üzere PED, FEIH Ekonomik Birimleri

tarafından kontrol edilen özel amaçlı şirketler tarafından işletilen birçok elektrik santralinde hisselerine sahiptir. FEIH Ekonomik Birimleri yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet göstermektedir ve her türden kısıt platformlarına yatırım yapmayı amaçlamaktadır. Fransa'da elektriğin üretimi ve toptan satışı pazarında faaliyet gösteren FEIH Ekonomik Birimleri'nin pazar payının özellikle pazarın %(.....) ile %(.....)'ine sahip olan EDF'ye kıyasen oldukça sınırlıdır. Bununla beraber PED'in ve FEIH Ekonomik Birimleri'nin Türkiye'ye ilişkin herhangi bir faaliyeti ve cirosu bulunmamaktadır.

- (15) Bildirim Formunda tarafların amacının (.....) alanlarında faaliyet gösterecek bir ortak girişim kurmak olduğu belirtilmiştir. Diğer yandan ortak girişim, Fransa'da faaliyet gösterecek olup Bildirim Formunda ortak girişimin ülkemizde faaliyet göstermeyeceği ifade edilmektedir. Ortak girişim, ana şirketler ile aynı ürün pazarlarında faaliyet göstermeyeceğinden Türkiye pazarında herhangi bir yatay örtüşme oluşmayacaktır. Diğer yandan, ortak girişim tarafları ile ortak girişim arasında elektriğin iletimi pazarında küresel anlamda bir dikey ilişki söz konusu olsa da tarafların Türkiye'de elektriğin üretimi ve iletimi pazarına ilişkin satışı bulunmadığından Türkiye pazarında herhangi bir dikey ilişki ortaya çıkmamaktadır.
- (16) İşlem sonrası taraflardan bazılarının faaliyetleri arasında küresel çapta elektriğin üretimi ve toptan satışı pazarında bir örtüşme söz konusu olsa da 2018 yılındaki tahmini pazar payları toplamı %(.....) olup işlem sınırlı bir pazar payı artışına yol açacaktır. Ayrıca tek elektrik iletim işletmecisinin bir hissedarı olan CDC, Fransa'da elektriğin iletimi pazarında doğal tekel gücüne sahip RTE üzerinde ortak kontrole sahiptir. CDC'nin dolaylı olarak elektrik iletim sistemindeki faaliyetlerinin tarafların faaliyet gösterdiği Fransa'da elektriğin üretimi ve toptan satışı pazarı ile dikey ilişkisi bulursa da dikey ilişkinin işlem öncesinde de var olduğu, devralınan teşebbüsün üst pazardaki konumunun ihmal edilebilir nitelikte olduğu, bu nedenle işlemin küresel anlamda da pazarda herhangi bir müşteri veya girdi kapama riskine neden olmayacağı kanaatine varılmıştır. Ancak ana şirketlerin ülkemizdeki cirolarını elde ettiği ürün pazarları arasında yatay ya da dikey örtüşme söz konusu değildir.
- (17) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda bildirim konusu işlemde Türkiye'de yatay dikey örtüşme olmadığı, dolayısıyla bildirim konu işlem sonucunda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak ölçüde hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.